

VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI BEZPEČNOSTI A OBRANY

Bezpečnost a obrana je součástí zahraniční a vnitřní politiky každého státu. V současné době bezpečnost zahrnuje především tyto dimenze:

- politickou,
- ekonomickou,
- sociální,
- ekologickou,
- vojenskou.

Všechny tyto dimenze mají různé roviny (např. geografickou, strategickou, ideologickou, náboženskou, etnickou aj.). Ke studiu otázek bezpečnosti se proto často formují interdisciplinární obory studia (např. geopolitika, geostrategie, bezpečnostní politika, strategie obrany aj.).

Demokratické společnosti poznaly nutnost, aby čelní představitelé státní moci, státní správy, vědy, školství, technologií, podnikatelských kruhů, průmyslu a armády měli dostatečně široké znalosti značně přesahující rámec jejich specializované odbornosti, jestliže mají správně formulovat rozvojovou politiku v rámci své odpovědnosti.

V průběhu let se v demokratických státech rozvinula bohatě strukturovaná a široce problémově členěná síť akademických, nevládních, nadnárodních a vojenských institucí, které se systematicky zabývají otázkami bezpečnosti a obrany, zároveň se efektivně podílejí na přípravě vysokých státních úředníků, členů parlamentů, poslanců dalších zastupitelských orgánů, představitelů vědy a technologií, průmyslu, podnikatelských kruhů a jiných odborníků pro výkon vrcholných funkcí v oblasti státní moci, státní správy, národního hospodářství, vědy a kultury.

Akademické instituce

Prakticky každá renomovaná univerzita má speciální složku zabývající se otázkami bezpečnosti a obrany alespoň na úrovni geopolitiky a geostrategie. Většinou jsou to instituty politických věd nebo přímo instituty studia bezpečnosti a obrany.

Nevládní instituce

Jsou nejpočetnější skupinou zabývající se otázkami bezpečnosti. Jde nejen o instituce výrazně zaměřené na otázky bezpečnosti a obrany (např. instituty pro strategická studia, instituty pro studium otázek míru a bezpečnosti aj.), ale především o vzdělávací instituce, které si dávají za cíl rozšířit znalosti odborníků podstatně ovlivňujících svou činností budoucnost lidstva a ekosystému o obory přesahující rámec jejich úzké odbornosti. Mezi ně patří např. Mezinárodní síť vědců a inženýrů za globální odpovědnost, Nadace pro

otázky studia národní bezpečnosti, Erasmova nadace pro demokracii a další podobné nadace na národní i mezinárodní úrovni (např. Stockholmský mezinárodní institut pro výzkum otázek míru).

Nadnárodní instituce

Zejména NATO a Západoevropská unie (ZEU) věnují přípravě politiků, národohospodářů, sociologů, průmyslníků a podnikatelů v oblasti bezpečnosti značnou pozornost.

V roce 1951 generál Eisenhower předložil NATO tento návrh: "Je velmi žádoucí vytvořit v nejbližší budoucnosti v NATO Univerzitu obrany NATO pro školení jednotlivců, kteří jsou potřební pro klíčové funkce v NATO. Studenty této univerzity by měli být vybraní důstojníci druhů ozbrojených sil, pravděpodobně v hodnosti plukovníka, kteří mají předpoklady pro pozdější zastávání vrcholných funkcí ve vojenské organizaci NATO a také vybraní civilní úředníci, kteří by mohli později zastávat vrcholné funkce v civilní organizaci NATO. Kursy pořádané univerzitou by mohly zahrnovat studium politických, ekonomických a vojenských faktorů, které ovlivňují naše úsilí v NATO i studium specifických problémů politické a vojenské oblasti, jejichž uspokojivé řešení nebylo dosud nalezeno."

Studium na Univerzitě obrany NATO zahrnuje tyto hlavní oblasti:

- cíle a politika NATO, strategická koncepce NATO, organizace a funkce NATO,
- geografická, politická, ekonomická a vojenská charakteristika mezinárodního systému, speciální otázky bezpečnosti a obrany, ekonomický, technologický a vojenský potenciál,
- vývoj vně definované oblasti NATO a jeho vliv na NATO,
- plánování a řízení obrany.

Akademická činnost univerzity zahrnuje přednášky, semináře, diskuse, studium a řešení složitých problémů, studijní cesty. Nejdůležitější složkou studia je práce ve výběrech, kde se studenti učí řešit složité otázky mezinárodní spolupráce. V průběhu studijních cest se účastníci seznamují s různými státy, představiteli politiky, ekonomiky, průmyslu a armády, kulturou různých národů a učí se chápat myšlení spojenců.

Západoevropská unie vytvořila **Institut pro studium otázek bezpečnosti**.

Vojenské instituce

Součástí sítě institucí zabývajících se otázkami bezpečnosti a obrany a přípravou odborníků pro vrcholové řízení jsou i vojenské instituce. Největší tradice v této činnosti má **Národní válečná akademie** ve Washingtonu, **Imperiální kolej obrany** v Londýně a **Institut vysokých studií národní obrany** v Paříži.

Návrh přístupu k řešení problému v ČSFR

V ČSFR podobná síť akademických, nevládních, nadnárodních a vojenských institucí dosud neexistuje. K jejímu vytvoření může přispět i Čs. armáda zřízením odpovídajícího institutu jako vzdělávací organizace.

Účastníci výuky

Pracovníci z oblasti státní moci, státní správy, politiky, ekonomiky, vědy, školství a technologií, průmyslu, podnikatelství, armády, hromadných sdělovacích prostředků a odborných kruhů, jejichž činnost má závažné celospolečenské důsledky a pro jejichž celkový rozhled jsou důležité i znalosti otázek bezpečnosti a obrany. **Účastníky výuky mohou být:**

- osoby navržené orgánem nebo organizací, která má zájem zvýšit kvalifikaci svých pracovníků,

● osoby, které projeví osobní iniciativou zájem o zvýšení vlastní kvalifikace.
O přijetí účastníka ke studiu by měl rozhodovat ředitel Institutu na základě konkursního řízení.

Projekt výuky:

- mezinárodní systém (geopolitika, geostrategie, subjekty a vztahy mezi nimi),
- bezpečnost (výzvy budoucnosti, rizika vývoje, předvídání a vyhodnocování rizik, alternativy budoucího vývoje),
- možná ohrožení, jejich charakter a rozsah,
- rozpoznávání krizových situací, předcházení krizím a řízení krizí,
- obrana, strategické koncepce a strategie obrany,
- příprava, vedení a zabezpečení obrany,
- reakce na jednotlivé druhy ohrožení,
- aktuální otázky mezinárodní bezpečnosti.

Organizace výuky:

- kursy (periodické i účelové umožňující efektivně připravit i malý počet posluchačů pro specifický účel),
- sympozia, kongresy, konference a semináře,
- přednášky s besedami a exkurzemi.

Institut by měl být součástí vysoké školy, popř. výzkumného zařízení. I kdyby jeho zaměření bylo úzce orientováno pouze na vojenské aspekty bezpečnosti (což je nevhodné), neobešel by se bez lektorského sboru z civilních univerzit, vědeckých institucí a státní správy. Pokud chce institut získat vyšší uznání, musí mít nutně lektorský sbor mezinárodní složení. Institut by mohl tvořit malé jádro pracovníků, pedagogický sbor by nemusel mít vlastní (sdílení pedagogického sboru se školou, při níž bude vytvořen a hlavně zajištění externích lektorů, především zahraničních).

Financování výuky:

- základní z rozpočtu FMO,
- doplňkové školné a účastnické poplatky placené vysílající organizací nebo posluchačem, prodej materiálů a skript za komerční ceny,
- z vlastní komerční činnosti,
- z příspěvků a darů nadací a komerčních organizací.

INSTITUT STUDIA A OTÁZEK BEZPEČNOSTI - ISOB

(Ideový návrh autora.)

Filozofická východiska

Jen zřídka máme příležitost být svědky společenských změn takového rozsahu, který mění politickou, ekonomickou a bezpečnostní situaci v celosvětovém měřítku. Změny probíhající v Evropě od roku 1989 se netýkají jen zemí střední a východní Evropy, mění od základu dosavadní uspořádání mezinárodního systému v Evropě a svými důsledky se odrážejí v dalších částech světa.

Naposledy podobná situace vznikla po skončení druhé světové války v roce 1945. Zkušenosti z této doby dokazují, že odchod dějinné epochy vyvolává vznik nových výzev, potřeb i strategických priorit a požadavků na plánování politiky, ekonomiky a bezpečnosti, které se nezbytně odrážejí ve všech oblastech lidské činnosti. Stejně jako koncem čtyřicátých let mohou mít i v současné době nové a přetrvávající politické a ekonomické reality rozhodující

vliv na naše myšlení a rozhodování v otázkách zahraniční politiky, ekonomiky, ekologie, bezpečnosti a obrany.

Jak se budeme blížit k novému století, bude se nám postupně zjevovat charakteristika budoucího světa s různým stupněm přesnosti a zřetelnosti. Je však jasné, že budoucí bezpečnostní prostředí bude obsahovat četná rizika, jak to ukázaly události po invazi Iráku do Kuvajtu. Konflikt v Jugoslávii a složitý vývoj ve Společenství nezávislých států naznačují, že svět v devadesátých letech přinese obrovské výzvy a problémy všem státům, které jsou spojeny společným zájmem na zajištění bezpečnosti v Evropě i ve světě. Všechny státy budou muset přehodnotit své strategické zájmy a priority a v nezbytné a možné míře je přizpůsobit novému mezinárodnímu kontextu. Mezinárodní organizace, které mají zásadní význam pro bezpečnost, hledají nové "architektury" odpovídající rychle se vyvíjející situaci. Zvláště složité bude přizpůsobování se nové situaci ve státech střední a východní Evropy, které nastoupily cesty politické a ekonomické přeměny směrem k pluralitní demokracii a tržnímu hospodářství.

Ve všech oblastech, od parlamentů a vlád až po podnikatelství a průmysl a nakonec i veřejnost bude platit jeden princip: ti, kteří budou schopni nejlépe pochopit charakter a význam probíhajících změn, budou mít nejlepší příležitost plně využít nabízející se příležitosti a minimalizovat rizika spojená s obdobím transformace. Ve státech střední a východní Evropy to předpokládá vytvořit novou politickou kulturu, vychovat novou generaci politiků, ekonomů, vědců, pedagogů, vojáků a dalších odborníků s obzorem značně přesahujícím rámec jejich úzké odbornosti.

Dnes (stejně jako v minulosti) je obtížné zajistit zdroje potřebné pro podrobné a komplexní studium a vyhodnocování budoucího vývoje. V parlamentní a vládní sféře se postavení a důležitost politiků měří obvykle jejich blízkostí k naléhavým otázkám daného okamžiku při tvorbě politiky. Naproti tomu ti, kteří mají za úkol připravovat dlouhodobé výhledy a plány, stojí v relativní izolaci od místa, kde je soustředěna okamžitá politická moc a kde jsou přijímána politická rozhodnutí. Kromě toho oficiální politika se často formuluje v rozšířených orgánech, ve kterých politické, ekonomické a vojenské složky, závislé na byrokratických organizačních strukturách, nejsou začleněny do přiměřeně integrovaného rámce.

Nezbytným předpokladem formulování integrované politiky strategického zaměření je schopnost předkládat politikům k úvaze přesné, objektivní a prognostické analýzy vyvíjejícího se bezpečnostního prostředí. Takový požadavek je stejně naléhavý jak pro vládu, tak pro průmysl, tvoří totiž nezbytnou součást strategického plánování. Systematické a vytrvalé studium těchto otázek je spojeno s mnohými problémy a vyžaduje značné úsilí. Nemůže být omezeno jenom na vládu a výbory průmyslových společností, musí být prováděno na různých místech, v akademických, nevládních, nadnárodních a výzkumných a dalších organizacích. Významnou úlohu hrají v této oblasti nezávislé organizace, zejména instituty zabývající se politikou a otázkami bezpečnosti, které mají rozsáhlé kontakty s politiky, průmyslníky, podnikateli, ekonomy, vědeckou komunitou a akademickou obcí. Svou publikační činností ovlivňují odborné kruhy i širší veřejnost a veřejné mínění. Rozmanité formy lidské a vědecké komunikace jim umožňují mimořádně efektivně přispívat k vyhodnocování možné volby a formulování vhodných politik pro vládní i nevládní organizace. Vytvářejí nezbytný spojující článek mezi politiky, legislativci, vládními úředníky a akademickou obcí i vědeckou komunitou.

Vedoucí představitelé státní politiky, ekonomiky, podnikatelství a průmyslu nemohou provádět správnou volbu a přijímat správná rozhodnutí bez znalosti strategické perspektivy. Potřebné znalosti vyžadují integraci politické a ekonomické dimenze s technologickými trendy, sociálními podmínkami, ekologií i otázkami bezpečnosti a obrany. V podmínkách omezenosti zdrojů nabývá ve státní správě i v ekonomické sféře na důležitosti strategické

plánování. Při snižování nákladů na zajištění bezpečnosti je nutné stanovit priority. Formulace strategií, které zajistí nezbytnou vyváženost mezi cíli a zdroji, je stále obtížnější.

Poslání ISOB

ISOB je současně účelovou organizací Federálního ministerstva obrany i autonomní výzkumnou institucí systému vědy. Poslání ISOB vychází ze strategického průniku politiky, ekonomiky, sociální problematiky, technologie, diplomacie, ekologie, bezpečnosti a obrany. Stejně jako pro podporu ekonomických zájmů státu může být nezbytné použití vojenské síly, tak bezpečnost státu je významnou složkou řady politických a ekonomických rozhodnutí.

Posláním institutu proto musí být získávání a rozšiřování znalostí a zkušeností o politických, ekonomických, sociálních, technologických, ekologických a vojenských otázkách a problémech, které samostatně nebo v kombinaci budou představovat vážné výzvy pro orgány státní moci, státní správy, podnikatele, průmyslníky a další odpovědné představitele a odborníky, kteří musí přijímat včasné složité rozhodnutí, jejichž důsledky budou ovlivňovat celou společnost po řadu příštích let.

Znalost budoucího stavu mezinárodního systému, jeho prvků, vztahů mezi nimi, sil a mechanismů, které tvoří vznikající nové světové bezpečnostní prostředí, má zásadní význam pro představitele, kteří plánují politiku státu a strategii ekonomického rozvoje. Významným posláním institutu proto musí být podrobný rozbor a vysvětlení klíčových politických, ekonomických, sociálních, technologických a vojenských faktorů, které tvoří dynamické bezpečnostní prostředí státu, Evropy, jejího podstatného okolí (Střední východ, severní Afrika, transatlantické propojení) a světa (iniciativy a akce OSN).

Základním posláním ISOB je:

- **Studovat**, vyhodnocovat současné, bezprostředně nadcházející a časově vzdálenější problémy, které se dotýkají mezinárodní politiky, bezpečnosti a odhalovat vývojové trendy.
- **Formulovat** alternativní volby pro integrovanou politiku státu.
- **Vytvářet** veřejné fórum pro širší svobodné projednávání otázek tvorby a plánování integrované státní politiky.
- **Tvořit** spojovací článek mezi akademickou obcí, vědeckou komunitou a sférou integrované státní politiky. Dále působit jako spojovací článek mezi akademickými a výzkumnými organizacemi, zabývajícími se otázkami bezpečnosti a obrany.
- **Zajišťovat** vzdělávání pracovníků státních orgánů, nevládních organizací, soukromého sektoru v oblasti bezpečnosti a obrany včetně jejich přípravy na výkon konkrétních funkcí v oblasti státní moci, státní správy a národního hospodářství.
- **Zabezpečovat** odborné poradenství a expertizní služby pro státní i soukromý sektor v oblasti bezpečnosti a obrany a uspokojovat jejich konkrétní potřeby.
- **Publikovat** a rozšiřovat znalosti, analýzy, prognózy a doporučení pro integrovanou státní politiku.

Hlavní oblasti činnosti ISOB

1. Výzkum

Výzkumná činnost ISOB se uskutečňuje v působnosti jednotlivých problémově orientovaných výzkumných programů. Programy mohou být buď iniciativní, nebo zaměřené na splnění společenské, popř. soukromé objednávky (zejména parlamentu, vlády nebo ministerstev).

Obsahové zaměření výzkumných programů mohou tvořit zejména tato témata:

- mezinárodní systém (geopolitika, geostatistika, subjekty - společenství, státy, regiony
- a vztahy mezi nimi, evropská bezpečnostní identita),
- bezpečnostní prostředí (politické, ekonomické, technologické, geografické, sociální, demografické, ekologické a vojenské faktory),
- bezpečnost (výzvy budoucnosti, alternativy budoucího vývoje),
- vojenský potenciál a poměr sil, budoucí úloha ozbrojených sil v mezinárodních vztazích,
- kontrola zbrojení, odzbrojení, opatření k posílení vzájemné důvěry,
- architektura a mechanismy bezpečnostního systému, proces KBSE,
- rizika, konflikty, ohrožení, jejich charakter a rozsah,
- dimenze vztahu Sever - Jih v systému evropské bezpečnosti,
- mimoevropské dimenze evropské bezpečnosti (Střední východ, Středozemní oblast),
- mimogeografické výzvy bezpečnosti (fundamentalismus, terorismus, obchod s drogami, AIDS),
- krizové situace, jejich rozpoznávání a vyhodnocování,
- předvídání a vyhodnocování rizik a ohrožení,
- předcházení konfliktům a řízení konfliktů,
- odstrašování,
- obranná politika, priority,
- vojenské doktríny a strategie obrany,
- strategické plánování pro nepředvídané situace,
- vztah: ohrožení - potřeby obrany - zdroje,
- obrana, strategické koncepty obrany,
- vojenská strategie,
- vztah útok - obrana v systému bezpečnosti, obranná obrana,
- zranitelnost,
- požadavky budoucího válčičtí a bojiště,
- vojenské technologie, difúze a transfer, nerozšiřování,
- zbrojní obchod, zbrojní trh,
- konverze obranného průmyslu pro mírové účely,
- strategie obrany, reakce na jednotlivé druhy ohrožení,
- plánování obrany,
- plánování výstavby, rozmístění a zasazení ozbrojených sil,
- průmyslové a rozpočtové aspekty v měnícím se strategickém prostředí,
- vojenská infrastruktura a logistika,
- vztah armáda - parlament - vláda - veřejnost,
- vojenská akvizice,
- mezinárodní spolupráce v oblasti obrany a jejího zabezpečení (výzkumná, vývojová a výrobní kooperace),
- mezinárodní smlouvy a dohody, jednostranné závazky, deklarace a jiné dokumenty mezinárodního významu ve vztahu k bezpečnosti.

2. Školení analytiků pro oblast bezpečnostní politiky

Cílem této činnosti je umožnit nové generaci odborníků zabývajících se v různých orgánech státní moci, státní správy nebo soukromého sektoru národního hospodářství tvorbou politiky, pochopení politické a strategické dimenze, která ovlivňuje politiku státu i soukromého sektoru v měnícím se bezpečnostním prostředí.

Účastníci školení mají příležitost získat zkušenosti v provádění analýz a výzkumu přímou účastí na realizaci programů výzkumu za dohledu předních odborníků ISOB. Dále účastí na seminářích a konferencích pořádaných institutem, kde dostávají příležitost setkávat se s předními osobnostmi politiky, vojenství a vědy.

ISOB by měl vyvinout specifický program školení, který by umožnil získat potřebné znalosti a zkušenosti zejména mladým občanům, kteří zahajují svou kariéru v ministerstvu zahraničních věcí, ministerstvu obrany, úřadech parlamentů a vlád, prostředcích hromadného sdělování, akademické obci nebo v soukromém sektoru. Toto školení by mělo rozšiřovat i znalosti odborníků, kteří si dávají za cíl získat akademicko-vědecký titul na univerzitě.

3. Rozšiřování vzdělání a obzoru odborníků

Cílem této činnosti je rozšířit znalosti odborníků, jejichž odborně specializovaná činnost má široký dopad a závažné společenské důsledky a je spojena s globální odpovědností, o problematiku bezpečnosti a obrany, zejména:

- soustředit pozornost na důležité problémy politiky,
- zvyšovat úroveň znalostí o problematice bezpečnosti v národním i mezinárodním kontextu,
- napomáhat rozšiřování výsledků výzkumné práce ISOB,
- zajistit nové vstupy a přínosy pro výzkumnou činnost ISOB.

Hlavní formy rozšiřování znalostí představuje pořádání konferencí, seminářů, tvůrčích dílen a různých krátkodobých kursů (včetně letních škol, kulatých stolů a u nás zcela neobvyklých "seminárních snídaní" nebo "přednáškových obědů").

Tématy této činnosti mohou být různé problémy mezinárodního významu, aktuální otázky bezpečnosti, návrhy politiky pro určitou oblast lidské činnosti, setkání s předními politiky, legislativci, politiky, ekonomy a vojáky k posouzení aktuálního problému aj.

Cílově by měla činnost ISOB v této oblasti směřovat k dosažení této úrovně:

■ Krátkodobé kursy.

■ **Periodické kursy** jsou pořádány v pravidelných intervalech (např. každoroční letní školy) s cílem rozšířit a aktualizovat znalosti v širokém spektru problematiky bezpečnosti a obrany.

■ **Jednorázové kursy** mají účelové zaměření na efektivní přípravu i velmi malých skupin odborníků pro výkon specifické funkce, která vyžaduje znalosti problematiky bezpečnosti a obrany. Program kursu zahrnuje pouze znalosti potřebné pro splnění účelu kursu. Specifické přednášky jsou zajištěny odpovídajícími interními i externími lektory.

■ **Konference** působí jako katalyzátor zasvěceného dialogu mezi politiky, pracovníky legislativy, důstojníky ozbrojených sil, pracovníky hromadných sdělovacích prostředků, členy akademické obce a vědecké komunity a předními představiteli průmyslových a podnikatelských kruhů z tuzemska i zahraničí. Konference a jiná podobná shromáždění (symposia, kongresy, semináře, letní školy) představují fórum pro vznik nových myšlenek a vyhodnocování výzkumu uskutečňovaného v ISOB. Umožňují účastníkům vyměňovat si názory v prostředí neformální lidské komunikace mimo formální kanály komunikace a překonávat tak omezení, která jsou vlastní komunikací v rámci rozšířovaných byrokratických struktur.

Mezinárodní konference jsou zároveň fórem, na kterém vedoucí politikové (hlavy států a vlád, ministři zahraničních věcí a obrany, členové parlamentů) vyhlásí politická prohlášení zásadního významu. Vzhledem k vysokému reprezentativnímu zastoupení státního a soukromého sektoru a kvalitě jednání konference přitahuje zájem všech prostředků hromadného sdělování, které nové myšlenky rozšiřují ve veřejnosti.

Mezinárodní kulaté stoly se připravují a uskutečňují ve spolupráci s prominentními politiky, podnikatelskými, akademickými a vědeckými institucemi, sídlícími v místě konání kulatého stolu, jsou sponzorovány předními nevládními a soukromými organizacemi a konány pod záštitou vedoucích politiků. Společné sponzorství umožňuje pokrýt jak finanční náklady, tak zajistit nejvyšší úroveň mezinárodní podpory, účasti a dopadu výsledků jednání.

Tvůrčí dílny jsou setkání, která se zabývají specifickými otázkami státní politiky, jež mají zásadní význam pro plánování národní bezpečnosti a obrany, výstavbu ozbrojených sil, strategii při jednáních o bezpečnostní architektuře, opatřeních k posílení vzájemné důvěry a ověřování jejich plnění, kontrole zbrojení, odzbrojení apod. Účastníky tvůrčích dílen jsou představitelé parlamentů, ministerstev zahraničních věcí a obrany, ozbrojených sil a jejich velitelství.

4. Publikační činnost

ISOB vydává monografie, studie, zprávy z konferencí, výzkumné zprávy a jiné publikace pro potřebu politiků a akademických institucí. Cílem publikační činnosti je ovlivnit specifický okruh čtenářů (parlamenty, vlády, státní úřady, armádu, akademickou obec zabývající se otázkami zahraničních vztahů a bezpečnosti, podnikatelské kruhy, zejména reprezentanty průmyslu spojeného s obranou, pracovníky prostředků hromadného sdělování, odbory aj.).

Personální zabezpečení ISOB

Činnost ISOB zabezpečuje:

- okruh stálých pracovníků ISOB:
 - řídící pracovníci (ředitel, zástupce, sekretář),
 - výzkumní pracovníci,
 - pracovníci pro publikační činnost,
 - administrativní pracovníci,
- okruh externích spolupracovníků ISOB:
 - vědečtí stážisté,
 - konzultanti,
 - lektori,
 - výzkumní pracovníci.

Finanční zabezpečení ISOB

Činnost institutu je financována z rozpočtu FMO v rámci institucionálního financování.

ISOB je příspěvkovou organizací, která může získávat garanty, provádět komerční činnost a získávat finanční podporu z tuzemských i zahraničních zdrojů. Hospodaří na základě vlastního rozpočtu.